Tämä asiakirja on ainoastaan dokumentointitarkoituksiin. Toimielimet eivät vastaa sen sisällöstä.

►**B**

NEUVOSTON DIREKTIIVI,

annettu 22 päivänä joulukuuta 1986,

kulutusluottoja koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä

(87/102/ETY)

(EYVL L 42, 12.2.1987, s. 48)

Muutettu:

		virallinen lehti		
		N:o	sivu	päivämäärä
►**M1**	Neuvoston direktiivi 90/88/ETY, annettu 22 päivänä helmikuuta 1990	L 61	14	10.3.1990

▼B

NEUVOSTON DIREKTIIVI,

annettu 22 päivänä joulukuuta 1986,

kulutusluottoja koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä

(87/102/ETY)

EUROOPAN YHTEISÖJEN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan talousyhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 100 artiklan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen ([1]),

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon ([2]),

ottaa huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ([3]),

sekä katsoo, että

kulutusluottoja koskevassa jäsenvaltioiden lainsäädännössä on huomattavia suuria eroja,

nämä lainsäädännön erot voivat johtaa luotonantajien välisen kilpailun vääristymiseen yhteismarkkinoilla,

nämä erot rajoittavat kuluttajan mahdollisuuksia saada luottoa toisissa jäsenvaltioissa; ne vaikuttavat anottujen luottojen määrään ja lajiin sekä myös tavaroiden ja palvelujen hankkimiseen,

näillä eroilla on tämän vuoksi vaikutusta niiden tavaroiden ja palvelujen vapaaseen liikkuvuuteen, joita kuluttaja voi hankkia luotolla, ja ne vaikuttavat siksi suoraan yhteismarkkinoiden toimintaan,

yhteisössä myönnettävien kulutusluottojen kasvava määrä huomioon ottaen kulutusluottoja koskevien yhteismarkkinoiden luominen hyödyttäisi yhtä lailla kuluttajia, luotonantajia, tavaroiden valmistajia, tukku- ja vähittäiskauppiaita sekä palvelujen suorittajia,

Euroopan talousyhteisön toimintaohjelmissa kuluttajasuojaa ja kuluttajavalistusta koskevaksi politiikaksi ([4]) edellytetään erityisesti kuluttajien suojaamista kohtuuttomilta luottoehdoilta ja kulutusluottoja koskevien yleisten ehtojen yhdenmukaistamisen suorittamista kiireellisenä hankkeena,

kulutusluottoja koskevat erot lainsäädännössä ja käytännöissä johtavat epäyhtenäiseen kuluttajansuojaan eri jäsenvaltioissa,

viime vuosina kuluttajille tarjottavissa ja heidän käyttämissään kulutusluottomuodoissa on tapahtunut suuria muutoksia; uusia kulutusluottomuotoja on otettu käyttöön ja niitä kehittyy jatkuvasti,

kuluttajan olisi saatava riittävästi tietoa luottoehdoista ja -kustannuksista sekä omista velvoitteistaan; hänelle olisi ilmoitettava muun muassa todellinen vuosikorko tai, jollei se ole mahdollista, kuluttajan maksettaviksi tulevien luottokustannusten yhteismäärä; kunnes päätetään yhteisön todellisen vuosikoron laskentamenetelmästä tai -menetelmistä, jäsenvaltioiden olisi voitava säilyttää nykyiset tätä korkoa koskevat laskentamenetelmänsä tai -käytäntönsä taikka, jollei tämä ole mahdollista, säädettävä kulutusluoton kokonaiskustannusten ilmoittamisesta kuluttajille,

([1]) EYVL N:o C 80, 27.3.1979, s. 4 ja EYVL N:o C 183, 10.7.1984, s. 4
([2]) EYVL N:o C 242, 12.9.1983, s. 10
([3]) EYVL N:o C 113, 7.5.1980, s. 22
([4]) EYVL N:o C 92, 25.4.1975, s. 1 ja EYVL N:o C 133, 3.6.1981, s. 1

▼B

luottoehdot voivat olla epäedullisia kuluttajalle; kuluttajansuojaa voidaan parantaa asettamalla tiettyjä vaatimuksia, joita sovelletaan kaikkiin luottomuotoihin,

tietyt luottosopimukset tai liiketoimet olisi niiden luonteen vuoksi kokonaan tai osittain jätettävä tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle,

jäsenvaltioilla olisi oltava mahdollisuus komissiota kuultuaan jättää tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle tietyt luotot, jotka eivät ole kaupallisia ja jotka on myönnetty erityisin ehdoin,

eräiden jäsenvaltioiden käytäntö, jonka mukaan määrämuotoiset sopimukset laaditaan notaarin tai tuomarin luona, tekee tämän direktiivin tiettyjen säännösten soveltamisen näihin sopimuksiin tarpeettomaksi; tämän vuoksi jäsenvaltioilla olisi oltava mahdollisuus olla soveltamatta näitä säännöksiä tällaisiin sopimuksiin,

hyvin suuria rahamääriä koskevat luottosopimukset poikkeavat usein tavanomaisista kulutusluottosopimuksista; tämän direktiivin säännösten soveltaminen hyvin pieniä rahamääriä koskeviin sopimuksiin voisi aiheuttaa sekä kuluttajille että luotonantajille tarpeettomia hallinnollisia rasituksia; tämän vuoksi tämän direktiivin soveltamisalaan ei tulisi kuulua tiettyä rahamäärää suurempaa tai pienempää luottoa koskevat sopimukset,

luottokustannusten ilmoittaminen mainonnassa tai luotonantajan tai luotonvälittäjän toimitiloissa voi helpottaa kuluttajan mahdollisuuksia vertailla eri tarjouksia,

kuluttajansuoja paranee myös, jos luottosopimukset tehdään kirjallisesti ja jos niissä mainitaan tietyt sopimusehtoja koskevat vähimmäistiedot,

tavaroiden hankkimiseksi myönnettyjen luottojen osalta jäsenvaltioiden olisi säädettävä tavaroiden takaisinottoehdoista, erityisesti, jos kuluttaja ei ole suostunut takaisinottoon; osapuolten välillä takaisinoton johdosta tehtävässä tilityksessä olisi huolehdittava, ettei takaisinotosta aiheudu perusteetonta etua,

kuluttajan olisi saatava täyttää velvoitteensa ennen eräpäivää; kuluttajalla tulisi tällöin olla oikeus vastaavaan vähennykseen luoton kokonaiskustannuksista,

luotonantajan luottosopimuksen mukaisten oikeuksien siirto ei saisi heikentää kuluttajan asemaa,

niiden jäsenvaltioiden, jotka sallivat kuluttajien käyttää vekseleitä, omia vekseleitä tai shekkejä luottosopimusten yhteydessä, olisi huolehdittava siitä, että kuluttajaa suojataan aiheellisella tavalla hänen käyttäessään näitä sitoumuksia,

kun kuluttaja on sopinut tavaroiden tai palvelujen hankkimisesta luotolla, hänellä tulisi olla ainakin jäljempänä määritellyissä olosuhteissa luotonantajaa kohtaan tiettyjä oikeuksia niiden oikeuksien lisäksi, jotka hänellä yleensä on sopimuksen nojalla tätä sekä myyjää tai palvelujen suorittajaa kohtaan; edellä mainituilla olosuhteilla tarkoitetaan niitä, joissa luotonantajan ja myyjän tai palvelujen suorittajan välillä on tehty aikaisemmin sopimus, jonka mukaan ainoastaan tämä luotonantaja myöntää kyseisen myyjän tai palvelujen suorittajan asiakkaille luottoa, jotta nämä voisivat hankkia tavaroita tai palveluja tältä,

noudatetaan ECUn määritelmää, joka on annettu neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 3180/78 ([1]), sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (ETY) N:o 2626/84 ([2]); jäsenvaltioilla olisi oltava mahdollisuus tietyissä rajoissa pyöristää tässä direktiivissä ECUna ilmoitettujen määrien vasta-arvot kansallisessa valuutassa; tässä direktiivissä mainittuja rahamääriä olisi tarvittaessa säännöllisin väliajoin muutettava yhteisön talouskehityksen ja rahaolojen kehityksen perusteella,

([1]) EYVL N:o L 379, 30.12.1978, s. 1
([2]) EYVL N:o L 247, 16.9.1984, s. 1

▼B

jäsenvaltioiden olisi toteutettava aiheelliset toimenpiteet, jotka koskevat toimiluvan antamista luotonantajille tai -välittäjille tai heidän toimintansa tarkastamista tai valvontaa taikka kuluttajien oikeutta valittaa luottosopimuksista tai luottoehdoista,

luottosopimukset eivät saisi kuluttajan vahingoksi poiketa tämän direktiivin täytäntöön panemiseksi annettavista tai sitä vastaavista säännöksistä; näitä säännöksiä ei saisi kiertää sopimukselle annetun erityisen muodon avulla,

tällä direktiivillä lähennetään jonkin verran kulutusluottoja koskevia jäsenvaltioiden lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä ja luodaan tietynasteista kuluttajansuojaa, mutta jäsenvaltioita ei tulisi estää pitämästä voimassa tai ottamasta käyttöön tehokkaampia keinoja kuluttajien suojelemiseksi, ottaen kuitenkin aiheellisella tavalla huomioon niiden perustamissopimuksen mukaiset velvollisuudet, ja

komission olisi annettava neuvostolle kertomus tämän direktiivin soveltamisesta viimeistään 1 päivänä tammikuuta 1995,

ON ANTANUT TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

1 Tätä direktiiviä sovelletaan luottosopimuksiin.

2 Tässä direktiivissä:

a) ’kuluttajalla’ tarkoitetaan luonnollista henkilöä, jonka tässä direktiivissä tarkoitettujen toimien ei voida katsoa liittyvän hänen elinkeinonsa tai ammattinsa harjoittamiseen;

b) ’luotonantajalla’tarkoitetaan luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka ammatti- tai elinkeinotoiminnassaan myöntää luottoja, taikka tällaisten henkilöiden ryhmää;

c) ’luottosopimuksella’tarkoitetaan sopimusta, jonka mukaan luotonantaja myöntää tai lupaa myöntää kuluttajalle luottoa maksun lykkäyksen, lainan tai muun sellaisen taloudellisen järjestelyn muodossa.

Palvelun tai hyödykkeen jatkuvaa antamista koskevia sopimuksia, joiden mukaan kuluttajalla on oikeus maksaa palvelusta sopimuksen voimassaoloaikana maksuerissä, ei pidetä tässä direktiivissä tarkoitettuna luottosopimuksena;

▼M1

d) ’kulutusluoton kokonaiskustannuksilla’ tarkoitetaan kaikkia kustannuksia, mukaan luettuna korko ja muut maksut, jotka kuluttajan on maksettava luotosta;

e) ’todellisella vuosikorolla’ tarkoitetaan kulutusluoton kokonaiskustannuksia vuosikorkona luoton määrälle ja laskettuna 1 a artiklassa säädetyllä tavalla.

1 a artikla

1 a) Todellinen vuosikorko, joka on luotonantajan ja luotonsaajan keskenään sopimien tulevien ja nykyisten sitoumusten (lainojen, lyhennysten ja maksujen) nykyarvon vastine vuositasolla, lasketaan liitteessä II olevan matemaattisen kaavan avulla.

b) Liitteessä III on neljä malliesimerkkiä laskentamenetelmästä.

2 Laskettaessa todellista vuosikorkoa määrätään 1 artiklan 2 kohdan d alakohdassa tarkoitetut ”kulutusluoton kokonaiskustannukset” ottamatta huomioon seuraavia maksuja:

i) luotonsaajalta perittävät maksut, joiden perusteena on se, että luotonsaaja ei ole noudattanut luottosopimuksen ehtoja;

ii) sellaiset kuluttajalta tavaran tai palvelun hankkimisen yhteydessä hankintahinnan lisäksi perittävät muut maksut, jotka on suoritettava riippumatta siitä, maksetaanko käteisellä vai luotolla;

▼M1

iii) maksut varojen siirrosta sekä luoton lyhennysten, koron ja muiden maksujen maksamisessa käytettävän tilin hoitomaksut lukuun ottamatta tapauksia, joissa kuluttajalla ei tältä osin ole kohtuullista valinnanvapautta ja joissa kyseiset maksut ovat epätavallisen suuret; tätä säännöstä ei kuitenkaan sovelleta käteisellä tai muulla tavoin suoritettujen lyhennysten tai maksujen perimisestä veloitettaviin korvauksiin;

iv) yhteisöjen tai ryhmien jäsenmaksut, joiden perusteena on muu kuin kulutusluottosopimus, vaikka ne vaikuttaisivatkin luottoehtoihin;

v) maksut vakuutuksesta tai takauksesta; mukaan luetaan kuitenkin ne maksut, joiden tarkoituksena on turvata luotonantajalle kuluttajan kuoleman, työkyvyttömyyden, sairauden tai työttömyyden varalta määrältään luoton kokonaismäärää, mukaan luettuna korot ja muut maksut, vastaava tai pienempi suoritus ja jotka luotonantaja on asettanut luoton myöntämisen ehdoksi.

3 a) Jos tässä direktiivissä tarkoitettuun luottoon sovelletaan 1 päivänä maaliskuuta 1990 voimassa olevia kansallisia säännöksiä, joiden mukaan tällaisesta luotosta perittävään todelliseen vuosikorkoon sovelletaan enimmäismäärää, ja jos tällaiseen enimmäismäärään ei näiden säännösten mukaan tarvitse sisällyttää sellaisia muita vakiokustannuksia, joita ei ole mainittu 2 kohdan i - v alakohdassa, jäsenvaltioiden ei yksinomaan tällaisten luottojen osalta tarvitse ottaa huomioon näitä kustannuksia laskettaessa luoton todellista vuosikorkoa sillä edellytyksellä, että kuluttajalle ilmoitetaan 3 artiklassa tarkoitetuissa tapauksissa ja luottosopimuksessa näiden kustannusten suuruus sekä se, että ne sisältyvät kuluttajalta perittäviin maksuihin.

b) Jäsenvaltiot eivät saa soveltaa a alakohtaa sen jälkeen, kun yhteisössä käytettävä yhtenäinen todellisen vuosikoron matemaattinen laskentakaava on otettu käyttöön 5 kohdan c alakohdan mukaisesti.

4 a) Todellinen vuosikorko on laskettava silloin, kun luottosopimus tehdään, jollei 3 artiklan mainontaa ja luottotarjouksia koskevista säännöksistä muuta johdu.

b) Laskutoimituksessa noudatetaan oletusta, jonka mukaan luottosopimus on voimassa sovitun ajan ja luotonantaja ja luotonsaaja täyttävät velvoitteensa sopimuksen ehtojen mukaisesti sovittuina määräpäivinä.

5 a) Ne jäsenvaltiot, joissa ennen 1 päivää maaliskuuta 1990 sovellettujen säännösten nojalla todellisen vuosikoron laskemisessa saatiin käyttää toisenlaista kaavaa kuin II liitteessä oleva, saavat edelleen 1 kohdan a alakohdan säännöksen estämättä alueellaan soveltaa kyseistä kaavaa kolmen vuoden pituisena siirtymäkautena, joka alkaa 1 päivästä tammikuuta 1993.

Jäsenvaltioiden on ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin huolehtiakseen, että niiden alueella sovelletaan vain yhtä matemaattista kaavaa todellisen vuosikoron laskemisessa.

b) Kuusi kuukautta ennen a alakohdassa mainitun määräajan päättymistä komissio antaa neuvostolle kertomuksen siihen liittyvine ehdotuksineen, jonka nojalla on saatujen kokemusten mukaisesti mahdollista soveltaa yhtenäistä yhteisön matemaattista todellisen vuosikoron laskentakaavaa.

c) Neuvoston päättää määräenemmistöllä komission ehdotuksesta 1 päivään tammikuuta 1996 mennessä.

6 Sellaisten luottosopimusten, joiden ehtojen mukaan korkokanta ja muiden todelliseen vuosikorkoon vaikuttavien maksujen määrä tai taso voivat vaihdella, mutta näistä eristä muodostuva määrä ei todellista vuosikorkoa laskettaessa ole tiedossa, todellinen vuosikorko lasketaan noudattaen oletusta, jonka mukaan korko ja muut maksut pysyvät ennallaan ja niitä sovelletaan luottosopimuksen loppuun asti.

7 Tarvittaessa voidaan todellista vuosikorkoa laskettaessa noudattaa seuraavia oletuksia:

▼M1

— jollei luottorajaa ole määrätty sopimuksessa, myönnetyn luoton määränä on kyseisen jäsenvaltion vahvistama määrä, joka vastaa enintään 2 000ECUa;

— jollei takaisinmaksun ajankohdasta ole sovittu eikä sitä voida päätellä myönnettyä luottoa koskevan sopimuksen ehdoista eikä luoton takaisinmaksutavasta, luottoajaksi on katsottava yksi vuosi;

— jos sopimuksessa on sovittu useammasta lyhentämispäivästä, luotto nostetaan ja lyhennetään aikaisimpina sopimuksessa mainittuina määräpäivinä, jollei toisin ole sovittu.

▼B

2 artikla

1 Tätä direktiiviä ei sovelleta:

a) sellaisiin luottosopimuksiin eikä sopimuksiin, jotka sisältävät lupauksen myöntää luotto:

— jonka pääasiallisena käyttötarkoituksena on omistusoikeuden hankkiminen tai säilyttäminen kiinteään omaisuuteen taikka valmiiseen tai rakennettavaan rakennukseen,

— jonka käyttötarkoituksena on rakennuksen peruskorjaus tai kunnostaminen;

b) vuokrasopimuksiin, jollei sopimuksessa määrätä, että omistusoikeus tulee lopulta siirtymään vuokraajalle;

c) luottoon, joka myönnetään tai annetaan käytettäväksi perimättä korkoa tai muita maksuja;

d) luottosopimuksiin, joiden mukaan korkoa ei peritä, jos kuluttaja sitoutuu maksamaan luoton takaisin yhdessä erässä;

e) luottoon, jonka luotto- tai rahoituslaitos myöntää ennakkonostoina muulta avistatililtä kuin luottokorttitililtä.

Tällaisiin luottoihin sovelletaan kuitenkin 6 artiklan säännöksiä.

f) luottosopimuksiin, joissa luoton määrä on vähemmän kuin 200 ECUa tai enemmän kuin 20 000 ECUa;

g) luottosopimuksiin, joiden mukaan kuluttajan on maksettava luotto takaisin:

— enintään kolmen kuukauden pituisessa määräajassa tai

— enintään neljässä erässä enintään 12 kuukauden pituisen määräajan kuluessa.

2 Jäsenvaltio voi komissiota kuultuaan olla soveltamatta tätä direktiiviä sellaisiin luottomuotoihin, jotka täyttävät seuraavat ehdot:

— ne myönnetään markkinoilla vallitsevaa korkotasoa pienemmällä korolla ja

— niitä ei yleensä tarjota yleisölle.

▼M1

3 Mitä edellä 1 a artiklassa sekä 4-12 artiklassa säädetään, ei sovelleta luottosopimuksiin tai sopimuksiin, jotka sisältävät lupauksen luoton myöntämisestä, jos sopimuksen vakuutena on kiinnitys kiinteään omaisuuteen, siltä osin kuin se, että tätä direktiiviä ei sovelleta niihin, ei johdu jo tämän artiklan 1 kohdan a alakohdasta.

▼B

4 Jäsenvaltiot voivat olla soveltamatta 6-12 artiklan säännöksiä määrämuotoisiin luottosopimuksiin, jotka tehdään notaarin tai tuomarin luona.

3 artikla

Jokaisessa ilmoituksessa ja jokaisessa elinkeinonharjoittajan toimitiloissa esillä olevassa tarjouksessa, jossa tarjotaan luottoa tai tarjoudutaan välittämään luottosopimus ja jossa mainitaan korkokanta tai jokin luotosta aiheutuvia maksuja tarkoittava luku, on myös mainittava todellinen vuosikorko, joka voidaan ilmoittaa tarvittaessa havainnollisin esimerkein, jos sen ilmoittaminen muulla tavalla ei olisi käytännöllistä, edellä sanotun kuitenkaan rajoittamatta harhaanjohtavaa mainontaa koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja määräysten lähentämisestä

▼B

10 päivänä syyskuuta 1984 annetun neuvoston direktiivin 84/450/ETY ([1]) sekä sopimatonta mainontaa koskevien sääntöjen ja periaatteiden soveltamista.

4 artikla

1 Luottosopimus on tehtävä kirjallisesti. Kuluttajalle on annettava kirjallinen sopimuskappale.

2 Kirjallisessa sopimuksessa on mainittava:

a) todellinen vuosikorko;

b) ehdot, joiden nojalla todellista vuosikorkoa voidaan muuttaa;

▼M1

c) kuluttajan maksettavaksi tulevien lyhennysten sekä korkoerien ja muiden maksujen suuruus, lukumäärä ja maksuvälit tai eräpäivät sekä, jos se on mahdollista, niiden yhteismäärä;

d) sellaiset edellä 1 a artiklan 2 kohdassa tarkoitetut kustannukset lukuun ottamatta seuraamuksia sopimusvelvoitteiden rikkomisesta, joita ei ole otettu huomioon todellista vuosikorkoa laskettaessa mutta jotka kuluttajan on tietyissä olosuhteissa maksettava, sekä maininta näistä olosuhteista. Jos näiden maksujen tarkka määrä tiedetään, se on mainittava; muussa tapauksessa on mahdollisuuksien mukaan ilmoitettava joko näiden maksujen laskentamenetelmä tai mahdollisimman tarkka arvio niistä.

▼B

Jos todellista vuosikorkoa ei voida ilmoittaa, kuluttajalle on annettava kirjallisessa sopimuksessa riittävät tiedot. Niihin on sisällytettävä ainakin 6 artiklan 1 kohdan toisessa luetelmakohdassa tarkoitetut tiedot.

3 Kirjallisessa sopimuksessa on lisäksi mainittava muut olennaiset sopimusehdot.

Tämän direktiivin liitteessä on lueteltu asian selventämiseksi sellaisia ehtoja, joiden mainitsemista olennaisina ehtoina kirjallisessa sopimuksessa jäsenvaltiot voivat vaatia.

▼M1

▼B

6 artikla

1 Edellä 2 artiklan 1 kohdan e alakohdassa säädetyn poikkeuksen estämättä kuluttajalle on silloin, kun on sovittu luotosta, jonka luotto- tai rahoituslaitos myöntää ennakkonostoina muulta avistatililtä kuin luottokorttitililtä, ilmoitettava joko sopimusta tehtäessä tai sitä ennen:

— mahdollinen luottoraja,

— vuotuinen korkokanta ja maksut, jotka veloitetaan sopimuksen tekemisestä lähtien, sekä ehdot, joiden perusteella niitä voidaan muuttaa,

— sopimuksen irtisanomisehdot.

Tiedot on vahvistettava kirjallisesti.

2 Lisäksi kuluttajalle on sopimuksen voimassaoloaikana ilmoitettava kaikista vuotuista korkokantaa tai veloitettavia maksuja koskevista muutoksista silloin, kun tällaisia muutoksia tapahtuu. Tiedot voidaan antaa tiliotteessa tai muulla jäsenvaltioiden hyväksymällä tavalla.

3 Niiden jäsenvaltioiden, joissa hiljaisesti hyväksytyt tilinylitykset ovat sallittuja, on huolehdittava siitä, että kuluttajalle ilmoitetaan vuotuinen korkokanta ja mahdolliset muut maksut sekä niiden muutokset silloin, kun tilinylitys kestää yli kolme kuukautta.

([1]) EYVL N:o L 250, 19.9.1984, s. 17

▼B

7 artikla

Tavaran hankkimiseksi myönnettyjen luottojen osalta jäsenvaltioiden on säädettävä ehdoista, joiden nojalla tavara voidaan ottaa takaisin, ja erityisesti takaisinotosta tapauksissa, joissa kuluttaja ei ole suostunut siihen. Jäsenvaltioiden on lisäksi huolehdittava, ettei, kun luotonantaja ottaa tavaran takaisin, siitä aiheudu osapuolten välillä suoritettavassa tilityksessä perusteetonta etua.

8 artikla

Kuluttajalla on oikeus täyttää luottosopimuksen mukaiset velvoitteensa ennen sopimuksessa määrättyä ajankohtaa. Tällöin kuluttajalla on oikeus kohtuulliseen vähennykseen luoton kokonaiskustannuksista, siten kuin siitä säädetään jäsenvaltioissa.

9 artikla

Jos luotonantajan luottosopimuksen mukaiset oikeudet siirretään, kuluttaja voi esittää siirronsaajaa kohtaan kaikki ne väitteet, jotka hän olisi voinut esittää alkuperäistä luotonantajaa kohtaan, sekä vaatia myös kuittausta, jos se sallitaan kyseisessä jäsenvaltiossa.

10 artikla

Niiden jäsenvaltioiden, jotka sallivat kuluttajan luottosopimuksissa:

a) suorittaa maksun vekselillä tai omalla vekselillä;

b) antaa vakuudeksi vekselin, oman vekselin tai shekin;

on huolehdittava siitä, että kuluttajaa suojataan aiheellisella tavalla hänen käyttäessään näitä sitoumuksia edellä mainittuun tarkoitukseen.

11 artikla

1 Jäsenvaltioiden on huolehdittava, että luottosopimus ei millään tavoin rajoita niitä oikeuksia, jotka kuluttajalla on tällaisen sopimuksen avulla hankitun tavaran myyjää tai palvelun suorittajaa kohtaan silloin, kun tavaraa ei toimiteta tai palvelua ei suoriteta tai kun se ei ole kauppaa tai palvelun suorittamista koskevan sopimuksen mukainen.

2 Kuluttajalla on oikeus vaatia oikeuksiensa täyttämistä luotonantajalta, jos:

a) kuluttaja tekee tavaran ostamista tai palvelun saamista varten luottosopimuksen muun henkilön kuin myyjän tai palvelun suorittajan kanssa,

b) luotonantajan sekä myyjän tai palvelun suorittajan välillä on aikaisemmin solmittu sopimus, jonka mukaan ainoastaan tämä luotonantaja myöntää kyseisen myyjän tai palvelun suorittajan asiakkaille luottoa tavaran tai palvelun hankkimiseksi tältä,

c) edellä a alakohdassa tarkoitettu kuluttaja saa luoton tämän aikaisemmin tehdyn sopimuksen mukaisesti,

d) luottosopimuksessa tarkoitettuja tavaroita ei toimiteta tai palveluja ei suoriteta lainkaan tai ne toimitetaan tai suoritetaan vain osittain taikka niiden toimitus tai suoritus ei ole tehdyn sopimuksen mukainen, ja

e) kuluttaja on ilman menestystä vaatinut myyjältä tai palvelun suorittajalta oikeuksiensa täyttämistä.

Jäsenvaltioiden on päätettävä, missä laajuudessa ja millä edellytyksillä näiden oikeuksien täyttämistä voidaan vaatia.

3 Mitä edellä 2 kohdassa säädetään, ei sovelleta, jos vastikkeen määrä on kyseisessä yksittäisessä toimessa vähemmän kuin 200 ECUa.

12 artikla

1 Jäsenvaltioiden on:

a) huolehdittava, että toimintaan luotonantajana tai luottosopimusten välittäjänä joko nimenomaisesti taikka tavaroiden myyjän tai palve-

▼B

lujen suorittajan ominaisuudessa tarvitaan viranomaisen antama toimilupa; tai

b) huolehdittava, että toimintaa luotonantajana tai luottosopimusten välittäjänä tarkastaa tai valvoo jokin laitos tai viranomainen; tai

c) edistettävä sellaisten asianmukaisten toimielimien perustamista, jotka käsittelevät luottosopimuksista ja luottoehdoista tehtäviä valituksia ja jotka antavat kuluttajille niitä koskevia aiheellisia tietoja tai neuvoja.

2 Jäsenvaltiot voivat säätää, että 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettua toimilupaa ei vaadita, kun luotonantaja tai luottosopimusten välittäjä on luottolaitosten liiketoiminnan aloittamiseen ja harjoittamiseen liittyvien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta 12 päivänä joulukuuta 1977 annetun ensimmäisen neuvoston direktiivin ([1]) 1 artiklassa annetun määritelmän mukainen ja kun sille on annettu toimilupa kyseisen direktiivin säännösten mukaisesti.

Jos luotonantajalla tai luottosopimusten välittäjällä on nimenomainen toimilupa sekä 1 kohdan a alakohdan että edellä mainitun direktiivin säännösten nojalla ja jos jälkimmäinen toimilupa myöhemmin peruutetaan, peruuttamisesta on ilmoitettava sille viranomaiselle, jonka toimivaltaan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetun erityisen luotonantoa koskevan toimiluvan antaminen kuuluu, ja tämän viranomaisen on päätettävä, saako kyseinen henkilö edelleen toimia luotonantajana tai luottosopimusten välittäjänä vai onko 1 kohdan a alakohdan nojalla annettu toimilupa peruutettava.

13 artikla

1 Tätä direktiiviä sovellettaessa noudatetaan ECUn määritelmää, joka on annettu asetuksessa (ETY) N:o 3180/78, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (ETY) N:o 2626/84. Vasta-arvo kansallisessa valuutassa lasketaan aluksi sen päivän kurssin mukaan, jona tämä direktiivi on annettu.

Jäsenvaltiot voivat pyöristää ECUn vasta-arvon kansallisessa valuutassa, jos pyöristäminen on enintään 10 ECUa.

2 Joka viides vuosi ja ensimmäisen kerran vuonna 1995 neuvosto komission ehdotuksesta arvioi tässä direktiivissä mainitut rahamäärät ja tarvittaessa muuttaa niitä yhteisön talouskehityksen ja rahaolojen kehityksen perusteella.

14 artikla

1 Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että luottosopimuksella ei poiketa kuluttajan vahingoksi tämän direktiivin täytäntöön panemiseksi annettavista tai tätä direktiiviä vastaavista kansallisista säännöksistä.

2 Jäsenvaltioiden on lisäksi huolehdittava siitä, että niiden tämän direktiivin täytäntöön panemiseksi antamia säännöksiä ei kierretä sopimukselle annetun erityisen muodon avulla ja erityisesti siten, että luoton kokonaismäärä jaetaan useaan eri sopimukseen.

15 artikla

Tämä direktiivi ei estä jäsenvaltioita pitämästä voimassa tai antamasta kuluttajia tehokkaammin suojaavia säännöksiä, jotka ovat sopusoinnussa niille perustamissopimuksen mukaan kuuluvien velvollisuuksien kanssa.

16 artikla

1 Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät toimenpiteet voimaan viimeistään 1 päivänä tammikuuta 1990 ja niiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

([1]) EYVL N:o L 322, 17.12.1977, s. 30

▼B

2 Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä tarkoitetuista kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.

17 artikla

Komissio antaa neuvostolle kertomuksen tämän direktiivin soveltamisesta viimeistään 1 päivänä tammikuuta 1995.

18 artikla

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

▼B

►M1 *LIITE I* ◄

LUETTELO 4 ARTIKLAN 3 KOHDASSA TARKOITETUISTA EHDOISTA

1 **Luottosopimukset, joilla rahoitetaan tiettyjen tavaroiden tai palvelujen hankkimista:**

i) sopimuksessa tarkoitettujen tavaroiden tai palvelujen yksilöinti;

ii) käteishinta ja luottosopimuksen perusteella maksettava hinta;

iii) mahdollinen käteismaksuosuus sekä maksuerien lukumäärä, suuruus ja eräpäivät tai menettely, jolla niistä määrätään, jos niitä ei tiedetä sopimusta tehtäessä;

iv) maininta siitä, että kuluttajalla on 8 artiklassa tarkoitettu oikeus vähennykseen, jos hän maksaa ennen eräpäivää;

v) tavaroiden omistaja (jollei omistusoikeus siirry heti kuluttajalle) ja ne ehdot, joiden perusteella kuluttaja saa omistusoikeuden tavaroihin;

vi) mahdollisesti vaaditun vakuuden yksilöinti;

vii) mahdollinen peruuttamisaika;

viii) maininta mahdollisesti vaadittavasta vakuutuksesta tai vakuutuksista ja, jollei kuluttaja valitse vakuutuksenantajaa, maininta vakuutuskustannuksista;

▼M1

ix) kuluttajan velvollisuus säästää tietty määrä rahaa erityiselle tilille.

▼B

2 **Luottosopimukset, joissa käytetään luottokorttia:**

i) mahdollinen luottoraja;

ii) takaisinmaksuehdot tai tapa, jolla niistä määrätään;

iii) mahdollinen peruuttamisaika.

3 **Luottosopimukset, joissa käytetään luotollista shekkitiliä ja joihin ei muutoin sovelleta tätä direktiiviä:**

i) mahdollinen luottoraja tai menettely, jolla siitä määrätään;

ii) käyttö- ja takaisinmaksuehdot;

iii) mahdollinen peruuttamisaika.

4 **Muut luottosopimukset, joihin sovelletaan tätä direktiiviä:**

i) mahdollinen luottoraja;

ii) maininta mahdollisesti vaadittavasta vakuudesta;

iii) takaisinmaksuehdot

iv) mahdollinen peruuttamisaika;

v) maininta siitä, että kuluttajalla on 8 artiklassa tarkoitettu oikeus vähennykseen, jos hän maksaa ennen eräpäivää.

▼M1

LIITE II

PERUSYHTÄLÖ, JOKA OSOITTAA YHTÄÄLTÄ LAINAN JA TOISAALTA LYHENNYSTEN JA MAKSUJEN VASTAAVUUDEN:

$$\sum_{K=1}^{K=m} \frac{A_K}{(1+i)^{t_K}} = \sum_{K'=1}^{K'=m'} \frac{A'_{K'}}{(1+i)^{t_{K'}}}$$

Kirjainten ja merkkien selitys:

K	on lainan numero
K′	on lyhennyksen tai maksun numero
A_K	on lainan K määrä
$A'_{K'}$	on lyhennyksen K′ määrä
m	on viimeisen lainan numero
Σ	summaa ilmaiseva merkki
m′	on viimeisen lyhennyksen tai maksun numero
t_K	on vuosina ja vuosien murto-osina ilmaistu lainan n:o 1 lainapäivän ja myöhempien lainojen n:ot 2 - m lainapäivien välinen aika
$t_{K'}$	on vuosina ja vuosien murto-osina ilmaistu lainan n:o 1 lainapäivän ja lainojen n:ot 1 - m′ lyhennysten tai maksujen eräpäivien välinen aika
i	on korkokanta, joka voidaan laskea (joko algebran, peräättäisten likiarvojen tai tietokoneohjelman avulla), kun yhtälön muut jäsenet tunnetaan sopimuksen perusteella tai muutoin.

Huomautuksia:

a) Eri sopimuspuolten eri ajankohtina maksamien määrien ei tarvitse olla samansuuruisia eikä niitä tarvitse maksaa noudattaen samoja maksuvälejä.

b) Aloitetaan ensimmäisen lainan lainapäivästä.

c) Päivämäärien väliset ajat ilmaistaan laskelmissa vuosina tai vuosien murto-osina.

▼M1

III LIITE

LASKENTAESIMERKKEJÄ

1 **Ensimmäinen esimerkki**

Lainattu määrä S = 1 000 ECUa.

Se maksetaan takaisin yhtenä 1 200 ECUn suuruisena eränä 18 kuukauden eli 1,5 vuoden kuluttua lainapäivästä.

$$\text{Yhtälöksi saadaan } 1\,000 = \frac{1\,200}{(1 + i)^{1,5}}$$

$$\text{eli } (1 + i)^{1,5} = 1,2$$

$$1 + i = 1,129243 \ldots$$

$$i = 0,129243 \ldots$$

Tämä määrä pyöristetään alaspäin 12,9 prosentiksi tai 12,92 prosentiksi sen mukaan, salliiko valtio tai paikallinen käytäntö prosenttiluvun pyöristämisen yhteen vai kahteen desimaaliin.

2 **Toinen esimerkki**

Sovittu määrä S = 1 000 ECUa, mutta luotonantaja pidättää 50 ECUa selvitys- ja hallintokuluina, joten laina on itse asiassa 950 ECUa; takaisinmaksu, määrältään 1 200 ECUa, tapahtuu kuten ensimmäisessä esimerkissä 18 kuukauden kuluttua lainapäivästä.

$$\text{Yhtälöksi saadaan } 950 = \frac{1\,200}{(1 + i)^{1,5}}$$

$$\text{tai } (1 + i)^{1,5} = \frac{1\,200}{950} = 1,263157\ldots$$

$$1 + i = 1,16851 \ldots$$

$$i = 0,16851 \ldots$$ eli pyöristettynä 16,9 prosentiksi tai 16,85 prosentiksi.

3 **Kolmas esimerkki**

Luoton määrä on 1 000 ECUa, ja se maksetaan takaisin kahtena 600 ECUn lyhennyksenä, joista ensimmäinen maksetaan yhden ja toinen kahden vuoden kuluttua.

$$\text{Yhtälöksi saadaan: } 1\,000 = \frac{600}{1 + i} + \frac{600}{(i + 1)^2}$$

Se ratkaistaan algebran avulla ja lopputulokseksi saadaan i = 0,1306623 eli pyöristettynä joko 13,1 prosentiksi tai 13,07 prosentiksi.

4 **Neljäs esimerkki**

Luoton määrä on 1 000 ECUa ja luotonsaajan maksettavat määrät ovat:

Kolmen kuukauden (0,25 vuoden) kuluttua	272 ECUa
Kuuden kuukauden (0,50 vuoden) kuluttua	272 ECUa
Kahdentoista kuukauden (1 vuoden) kuluttua	544 ECUa
Yhteensä	1 088 ECUa

Yhtälöksi saadaan:

$$1\,000 = \frac{272}{(1 + i)^{0,25}} + \frac{272}{(1 + i)^{0,50}} + \frac{544}{1 + i}$$

Yhtälö mahdollistaa i:n laskemisen peräkkäisten likiarvojen avulla, jotka voidaan ohjelmoida pientietokoneeseen.

Tulokseksi saadaan:

i = 0,1321, pyöristettynä 13,2 prosentiksi tai 13,21 prosentiksi.